

'Marrakesh' is 'belangrijk'

De Marrakesh-verklaring over religieuze minderheden in moslimlanden is een "belangrijke stap voorwaarts" bij het bespreekbaar maken van de moeilijke positie van deze minderheden. Dat schreef Zouhir Louassini, moslim en journalist, in de *Osservatore Romano*. Moslimgeleerden uit meer dan 120 landen waren van 25 tot 27 januari bijeen in Marrakesh om te spreken over de positie van religieuze minderheden in moslimlanden. In de verklaring wordt opgeroepen tot "volledige bescherming van de rechten en vrijheden van alle religieuze groepen op een geciviliseerde manier die dwang, vooroordelen en arrogantie vermijdt". De omstandigheden voor religieuze minderheden zijn in delen van de moslimwereld verslechterd door "het gebruik van geweld en gewapende strijd als een manier om conflicten op te lossen". "Het is onredelijk om religie in te zetten met als doel de rechten van religieuze minderheden in moslimlanden aan te vallen." Volgens Louassini moet de verklaring geprezen worden om haar "moed en verlichting". (KN/CNS)

Roepingen religieus leven

De afname van roepingen tot het religieuze leven roept bij paus Franciscus een gevoel op dat "tegen de hoop in" neigt te gaan. Toch wil hij niet dat priesters en religieuzen zich laten beïnvloeden door "leeftijd of aantal". Dat zei paus Franciscus maandag tijdens een audiëntie met priesters en religieuzen ter gelegenheid van de afsluiting van het Jaar van het Godgewijde Leven. "Wat vooral telt, is het vermogen om het 'ja' van het begin te herhalen op de roepstem van Jezus." De paus gaf de priesters en religieuzen drie woorden mee: profetie, nabijheid en hoop. Door volgens die woorden te leven, zei Franciscus, "zullen jullie vreugde in het hart ervaren" en "zal jullie leven voor heel veel mensen aantrekkelijk zijn". (KN/VI)

Italië tegen 'homohuwelijk'

"We zijn met twee miljoen mensen". Dat zei de organisatie van Family Day zondag bij de protestactie in Rome tegen een nieuw wetsvoorstel dat het 'homohuwelijk' en adoptie door homoseksuelen in Italië mogelijk wil maken. Het Circus Maximus stond bomvol. Uit heel Italië, maar ook uit het buitenland, waren mensen afgereisd. "We zijn met heel veel, veel meer dan we gedacht hadden", zei organisator Massimo Gandolfini. Directe aanleiding voor Family Day was een wetsvoorstel om het 'homohuwelijk' mogelijk te maken in Italië, maar ook adoptie door homoseksuelen en draagmoederschap. Het voorstel wordt dezer dagen besproken in het Italiaanse parlement. Volgens senator Carlo Giovanardi, ook aanwezig, is "70% van de Italianen tegen zowel adoptie als het draagmoederschap". (KN/RAI/VI)

'Christenen eerst helpen'

Robert Spaemann, de nestor van de Duitse filosofie, heeft zich uitgesproken tegen een gedwongen gezamenlijke onderbrenging van christelijke en islamitische vluchtelingen. Het is cynisch om van de christelijke minderheid die hier bescherming zoekt, te eisen er "met de anderen uit te komen", zei hij. Veel christelijke vluchtelingen bevinden zich in asielen centra "net zoals in hun land van herkomst, dat zij verlaten hebben, in een toestand van discriminatie en gevaar". Er heersen "vaak vreselijke toestanden". Hij wil dat vluchtelingen naar vermogen bij gelijkgezinden worden ondergebracht. "Dat is toch een gebod van de menselijkheid?" Een ambtenaar had echter gezegd dat de onderbrenging "een soort Verenigde Naties in het klein was. De mensen moeten toch ten minste hier leren er met elkaar uit te komen". Spaemann verwijt hem voorbij te gaan aan "gemeenschappelijke religie als een vorm van nabijheid en mensen die zich broeders voelen in den vreemde uiteen te scheuren". Hij vraagt ook van de Kerk een denkomslag. "Als je niet iedereen kunt helpen, dan is er een rangorde van nabijheid en afstand." Zoals Sint-Paulus zegt: "Doet alle mensen goed, in het bijzonder echter wie met ons in het geloof verbonden zijn." (KN/KNA)

'In Syrië vindt zonder plaats op de christe

De Syrisch-katholieke patriarch Ignace Youssif III Younan neemt in gesprek met KN geen blad voor de mond. "De westerse onverschilligheid ten opzichte van het lot van zo veel onschuldigen doet mij heel erg pijn."

Marta Petrosillo, Rome

"Ik noem ze liever bij de Arabische afkorting Daesh. ISIS is een naam die doet denken aan een vrouwenparfum en kan niet gebruikt worden voor barbaren die vrouwen en kinderen vermoorden, ontvoeren en tot slavernij dwingen." Terughoudendheid is zeker niet een van zijn kenmerkende eigenschappen. De Syrisch-katholieke patriarch, Ignace Youssif III Younan, is een openhartig en vastberaden man die niet bang is om zijn eigen ideeën te verkondigen. *Katholiek Nieuwsblad* had een interview met hem in Rome, aan het einde van een persconferentie georganiseerd door Kerk in Nood.

Patriarch Younan, in Syrië sterven mensen vanwege de oorlog, maar nog meer vanwege de honger. Hoe is de situatie op dit moment?

"De bevolking betaalt de hoogste prijs voor dit conflict dat nu al vijf jaar duurt. De Syriërs zijn uitgeput. Ze lijden onder de honger en zijn alles kwijtgeraakt. En ze vragen zich vooral af hoelang ze er nog in zullen slagen het vol te houden."

Hoe zijn de omstandigheden voor de christenen?

"Ze zijn vluchtelingen in hun eigen land geworden en zonder dat ze daar zelf op enige manier schuldig aan zijn. Ze probeerden om rustig en vreedzaam samen te leven, op tolerante wijze, met alle andere ethnische en religieuze groepen. Nu worden ze gedwongen in afschuwelijke omstandigheden te leven of om hun eigen vaderland te verlaten. En de christenen die in de door Islamitische Staat gecontroleerde gebieden wonen, worden gedwongen tot het betalen van beschermingsgeld, de *jizya*. De fundamentalisten zeggen: 'Wij zijn hier om de islamitische wet op te leggen. Dat wil zeggen dat iedereen die geen moslim is en onder ons wil wonen belasting moet betalen. Of ze moeten zich bekeren tot de islam.' Die islamitische fundamentalisten hebben geen geweten en ook geen moraal."

Foto: AP

Patriarch Younan van de Syrisch-katholieke Kerk: "Ik noem ze liever Daesh. ISIS is een naam die doet denken aan een vrouwenparfum en kan niet gebruikt worden voor barbaren die vrouwen en kinderen vermoorden".

Denkt u dat er gesproken kan worden van een genocide op de christenen in Syrië?

"Dat wat er in Syrië plaatsvindt, is zonder twijfel een genocide. Dat is de reden dat ik de christenen in het Westen vraag om te denken aan hun broeders in het geloof die deze gruwelijke vervolging moeten ondergaan. Genocide betekent niet alleen het vernietigen van een gemeenschap, maar die ook ontwortelen. En er zijn heel veel christenen die Syrië hebben moeten verlaten."

Hoeveel gelovigen zijn er die het land hebben verlaten?

"Waar we in Irak kunnen zeggen dat ten minste twee derde van de christelijke gemeenschap is geëmigreerd naar het buitenland, is het voor Syrië moeilijker exacte schattingen te maken, omdat er heel veel interne verplaatsingen zijn. Maar in de grote steden als Aleppo is de christelijke gemeenschap op zijn minst gehalveerd. In de jaren vijftig waren we met 19% en nu nog nauwelijks met 5%. En heel veel anderen blijven vertrekken en riskeren de dood op zee."

Bent u bang dat de christelijke gemeenschap in Syrië verdwijnt?

"Onze nachtmerrie, onze grootste angst is dat er in Irak en in Syrië kan gebeuren wat ook in Turkije is gebeurd, waar we bijna niet meer kunnen spreken van een christelijke aanwezigheid. Wij oosterse Kerken vormen al kleine componenten in deze landen, en als deze crisis doorgaat betekent het dat de christenen er vandoor zullen gaan en dat zal een groot verlies zijn voor de hele universele Kerk, want het is hier dat ons geloof geboren is. Jezus sprak Aramees!"

Hoe denkt u over het migratiebeleid dat wordt uitgevoerd door de EU?

"Ik vind dat Europa het immigratieprobleem heeft onderschat en nu weet men niet hoe men eruit moet komen. Maar helaas zijn goede intenties alleen niet genoeg. Daesh is veel dichterbij dan jullie denken en jullie moeten je bewust zijn van het feit dat de extremisten het fanatisme overal heen zullen brengen. De moslims die naar Europa willen gaan, moeten integreren, en om dat te doen moeten ze religie en staat scheiden. Ze zijn als kind zo

twijfel een genocide nen'

opgevoed en als ze niet de moed hebben om te veranderen, betekent dat dat er iets mis is. Europa moet tegen de moslims zeggen dat we zijn aanbeld in de 21e eeuw, we moeten de sharia van het leven van een samenleving weten te scheiden, anders kan men niet vooruit komen. De landen van Oost-Europa hebben het begrepen, en het is daarom dat ze vragen om christelijke vluchtelingen voorrang te verlenen."

Zijn jullie teleurgesteld in het christelijke Westen?

"Er bestaat een groot risico dat de christenen verdwijnen uit Syrië als de westerse landen deze vernietigingsoorlog niet stoppen, maar ze blijven maar doorgaan met het volgen van hun eigen geopolitieke belangen. Ook in de westerse media wordt er inmiddels bijna niet meer over ons gesproken en de onverschilligheid ten opzichte

van het lot van zo veel onschuldigen doet mij heel erg pijn."

Wat denkt u dat een oplossing kan zijn voor Syrië?

"Ik weet het niet, ik ben een man van de Kerk, ik ben niet uitgenodigd voor Genève III! Maar ik denk dat Syrië een pluralistische regering nodig heeft die rekening houdt met de complexiteit van de samenleving. Als er geen vorm van confederatie wordt gevonden die alle partijen samenbrengt, zal het heel moeilijk zijn om een oplossing te vinden voor het land."

Zal Assad worden afgezet?

"Het is niet uitgesloten dat het onderhandelingsproces leidt tot het aftreden van president Assad. Het is waar dat er in Syrië een systeem is dat, volgens de westerse politieke categorieën, niet democratisch genoemd kan worden, maar het is ook waar dat het Westen niet kan

pretenderen de democratie te exporteren naar landen waar nog geen scheiding van politiek en religie is. In elk geval is het aan het Syrische volk om te beslissen over het lot van de president. Maar allereerst is het nodig om de gebieden die onder controle staan van Daesh te bevrijden."

Op welke manier?

"Het is inmiddels duidelijk geworden dat de bombardementen vanuit de lucht niet voldoende zijn. We zijn de Russische Federatie erg dankbaar, want in vier maanden tijd heeft haar ingrijpen, samen met het Syrische leger, de omstandigheden van de bevolking duidelijk verbeterd en ervoor gezorgd dat verschillende gebieden zijn bevrijd. Als men deze barbaren echt wil vernietigen, is actie op de grond nodig die georganiseerd wordt met de nationale legers van Syrië en Irak." (Vert. SvdB)

Woord van de paus

Tijdens de algemene audiëntie van 27 januari sprak paus Franciscus over de wonderen van de goddelijke barmhartigheid.

De barmhartigheid kan niet onverschillig blijven ten overstaan van het lijden van de onderdrukten, van de schreeuw van degene die te lijden heeft onder geweld, tot slavernij gebracht is, ter dood veroordeeld is. Het is een pijnlijke realiteit die elke tijd raakt, inclusief die van ons, en die ons vaak onmacht doet voelen en waardoor we geneigd zijn om het hart te verharderen en aan andere zaken te denken. God echter "is niet onverschillig" (Boodschap voor de Wereldgebedsdag voor de Vrede 2016), Hij wendt zijn blik nooit af van de menselijke pijn. De God van barmhartigheid beantwoordt en draagt zorg voor de armen, voor degenen die hun wanhoop uitschreeuwen. God luistert en grijpt in om te redden door mensen te bezielen die in staat zijn de zucht van het lijden te horen en te werken ten dienste van de onderdrukten.

Mozes, die vlak na zijn geboorte door de goddelijke barmhartigheid werd gered van de dood in de wateren van de Nijl, wordt bemiddelaar van deze zelfde barmhartigheid en geeft zijn volk de kans geboren te worden in vrijheid, gered uit de wateren van de Rode Zee. En ook wij kunnen in dit Jaar van Barmhartigheid dit werk van bemiddelaars van barmhartigheid uitvoeren met de werken van barmhartigheid om naderbij te komen, verlichting te geven, te verenigen.

De Heer leidt Israël, door middel van zijn dienaar Mozes, in de woestijn als ware het een kind, Hij voedt het op in het geloof en sluit er een verbond mee, een band van zeer sterke liefde, zoals die van een vader met zijn kind en van een bruidegom met zijn bruid.

Zoveel kan de goddelijke barmhartigheid bereiken. God biedt een bijzondere relatie van liefde aan, exclusief, begenadigd. Natuurlijk, God bezit heel de aarde al, want hij heeft haar geschapen; maar het volk wordt voor hem een ander, speciaal bezit: zijn persoonlijke "reserve van goud en zilver" zoals datgene wat koning David verklaarde te hebben geschonken voor de bouw van de tempel.

Nu, zo worden wij voor God door zijn verbond te ontvangen en ons door hem te laten redden. De barmhartigheid van de Heer maakt de mens kostbaar, als een persoonlijke rijkdom die hem toebehoort, waar Hij voor zorgt en die hem verblijdt.

Dat zijn de wonderen van de goddelijke barmhartigheid, die tot volledige vervulling komt in de Heer Jezus, in dat "nieuwe en eeuwige verbond" geconsumeerd in zijn bloed, die met de vergeving onze zonden verwoest en ons definitief tot kinderen van God maakt (vgl. 1 Joh 3,1), kostbare juwelen in de handen van de goede en barmhartige Vader. (Vert. SvdB)

'Bid en geef voor Syrië en Irak'

Nederlandse Kerken en kerkelijke organisaties gaan in een publiekscampagne aandacht vragen voor het belang van de aanwezigheid van christenen in Syrië en Irak. Vanuit katholieke hoek wordt het initiatief gesteund door de bisschoppen, de Konferentie Nederlandse Religieuzen, de Bisschoppelijke Vastenactie en de Katholieke Vereniging voor Oecumene (KVO).

"Ook nu met alle aandacht voor politieke problemen, militaire ontwikkelingen en de vluchtelingenstroom is daar nauwelijks aandacht voor. Vanuit mijn achtergrond merk ik dat mensen weinig weten van de aanwezigheid van christelijke gemeenschappen daar, die wortels hebben tot in de eerste eeuwen van het christendom",

zegt Geert van Dartel van de KVO. "De Kerken leven nog in Syrische en Iraakse steden. De Chaldeese Kerk bijvoorbeeld, doet alles om achterblijvers te helpen. Maar dat zit niet op ons netvlies. Ook geven de kerkleiders daar hun visie op de politieke kant van het conflict, en die is vaak heel anders dan wat we hier in de media horen. Kijk maar naar wat bisschop Audo recent in jullie blad zei (zie KN 51 – red.)."

Tegelijk, voegt hij toe, "kunnen we wel wijzen op non-informatie in de media, maar moeten we er zelf over berichten. Dat is onze verantwoordelijkheid. Daarom richten we deze campagne op de publieke opinie".

De deelnemende organisaties hopen mensen binnen en buiten de Kerken en in de politiek te wijzen op het belang van christelijke aanwezigheid in het Midden-Oosten, en hun betrokkenheid bij het probleem te vergroten. Ook hoopt men de veiligheid van de christelijke minderheid te bevorderen.

Het is om verschillende redenen belangrijk dat de christenen in Syrië en Irak aanwezig blijven, schetst Van Dartel. "Allereerst is het een grondrecht om te wonen op je geboortegrond. Ten tweede komt een samenleving die monolithisch, homogeen wordt, in sektarisme terecht en gaat kapot. Christenen zijn in deze landen belangrijke minderheden met oude wortels, die voor de toekomst en vernieuwing van die landen van groot belang zijn. Het ergste wat Islamitische Staat doet, is het vernietigen en ontkennen van cultuurgoed. Bovendien: zonder deze oude Kerken met een bijzonder karakter ziet de toekomst van de evangelieverkondiging er heel anders uit."

Syrische en Iraakse christenen voelen zich in de steek gelaten door de westerse wereld, bevestigt Van Dartel op grond van zijn eigen contacten. "Als je beelden van de verwoestingen in Aleppo of Homs ziet, kan ik me dat voorstellen. Wie kan, gaat weg, en de armen blijven achter. Ik sprak een bisschop uit Zuid-Syrië die in Nederland was. Hij had hier kunnen blijven, maar ging terug. Hij zei: als ik dat niet doe, is dat het einde van de Kerk in mijn bisdom."

Wat kunnen westerse christenen concreet doen voor hun vervolgd geloofgenoten? Van Dartel: "Laat hen niet in de steek. Bid voor hen en steun organisaties die hulplijnen met Syrië en Irak hebben."

Om hun noodkreet te onderbouwen, verspreiden de organisaties via o.a. www.raadvankerken.nl een vragenlijst. Daarin wordt gepeild wat mensen weten van de Kerken in Syrië en Irak, wat hun betrokkenheid daarbij is en hoe zij tegenover de vluchtelingenproblematiek staan. (PD)

